

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

The Administration Model Towards Excellence of Expansion Schools under
Office of the Basic Education Commission

ณัฐมนต์ ชาญเชิงคำ*

Nuttamon Chanchaengkha

ธานี เกสทอง**

Thanee Gesthong

นันทิยา น้อยจันทร์***

Nuntita Noichun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ การสร้างรูปแบบ และการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบ แหล่งข้อมูล จาก เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู โรงเรียนในฝันของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 167 โรงเรียน ประชากรทั้งสิ้น 4,189 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ได้แก่ แบบบันทึกสังเกตวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบ แหล่งข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ สรุปอภิปรายผล ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการ แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชนิด ได้แก่ แบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดกลุ่มองค์ประกอบ สามารถจัดกลุ่มได้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (3) การวางแผนกลยุทธ์ (4) การพัฒนาศักยภาพครู (5) การส่งเสริมการจัดการศึกษา (6) การควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การนำเสนอรูปแบบ พบว่า ทั้ง 6 องค์ประกอบ 43 ตัวแปร มีแนวทาง ทั้งหมด 89 แนวทาง 3) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ยอมรับได้ตามเกณฑ์ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา / ความเป็นเลิศ /โรงเรียนขยายโอกาส

*นักศึกษาลัทธิสุตรการศึกษาศุภบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

**อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาศุภบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

***อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาศุภบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ABSTRACT

The objectives of this research were to: analyze the components, create a pattern creation model and evaluate the model of the administration towards excellence of expansion schools under office of the basic education commission. Step 1: The component analysis, the data was the related document and 9 experts. The population and sample were administrators and teachers of expansion schools under the Office of the Basic Education Commission in academic year 2016, totally 167 schools and 4,189 population. The sample was employed by simple random sampling, consisted of 400 people. The instruments were a synthesis note, a semi – structured interview form, and a questionnaire. The statistics were analyzed by using content analysis, frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D). Step 2: The model development, the data was 9 experts for connoisseurship and 9 experts for interview. The instruments were a semi-structured interview form, and a connoisseurship record notes. The data analysis used the content analysis from expert interview, and the data discussion. Step 3: The model evaluation, the data was 9 administrators. The instrument was the valuation form. The statistics were analyzed by using percentage and standard deviation (S.D). The results of the research were as follows: 1) The component analyzing of the administration towards excellence of expansion schools under office of the basic education commission consisted of 6 important components were as follows: (1) Elevation of Achievement (2) Leadership of Administrator (3) Strategic Planning (4) Teacher Potential Development (5) Education Promoting (6) Quality Control, and was at the high level. 2) The presentation of the model transformed into a guideline model of the administration towards excellence of expansion schools under office of the basic education commission found that the 6 components of 43 variables. There are 89 guidelines. 3) The evaluation found that the 6 components was at the high level 3.78 was accepted following criterion: accuracy, appropriateness, feasibility, and utility.

Keywords : Administration / Towards Excellence / Expansion Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสสังคมโลกในปัจจุบัน ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และการติดต่อสื่อสาร ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามกระแสสังคมโลก จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการจัดการศึกษาเพื่อไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม กระบวนการจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข จำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของคนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความรู้ มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอันดีงามทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศมีความสมดุล

ยั่งยืน อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องทำอย่างยั่งยืนในแต่ละประเทศต้องเตรียมความพร้อมในการเสริมสร้างทักษะความรู้ และความสามารถในการปรับตัวให้มีคุณลักษณะที่สำคัญในการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ได้อย่างเท่าทัน มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการจัดการศึกษาต้องจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปของสิ่งต่างๆ ผลักดันให้มีการเพิ่มศักยภาพในการจัดการการศึกษาในทุกระดับให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและความพร้อมต่อการเข้าสู่การแข่งขันในยุคศตวรรษที่ 21 (Office of the National Education, 2010) กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาไว้ โดยมุ่งการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ โดยการทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ มีการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ห้องเรียนมีคุณภาพ ผู้เรียน มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงในระดับสากล ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดแนวทางในการการขับเคลื่อนการ ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาทั้ง 4 มิติ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนา คุณภาพครูการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการคิดและ การดำรงชีวิต ใน ศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา การที่ระบบการศึกษาของไทยในปัจจุบันเป็นระบบที่ไม่เอื้อต่อการสร้างความรับผิดชอบ ทั้งในส่วนของการทดสอบ ระบบการประเมินผลโรงเรียนและครู และระบบการเงินเพื่อการศึกษา นอกจากนี้หลักสูตรและตำราเรียนของไทยยังไม่สอดคล้อง กับการพัฒนาทักษะ ซึ่งมีผลทำให้การเรียนการสอนตลอดไปจนถึงการ สอบยังคงเน้นการจดจำเนื้อหามากกว่าการเรียนรู้เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง (Ministry of Education, 2009, p.20)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน ใน 4 ด้าน คือด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียนและด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 4-7) ด้านสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานว่าโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดเล็กอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย (Office of Nation Education Standards and Quality Assessment (Public Organisation), 2010, p.20)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2533 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติโดยเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิด สอนในระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในขณะนั้น ทั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่สามารถเดินทางไป ศึกษาต่อในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการเปิดโอกาสหรือขยายโอกาสให้เยาวชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลได้มี พื้นฐานการศึกษาที่สูงขึ้นในการดำเนินการดังกล่าวใช้อาคารสถานที่และบุคลากรของโรงเรียน ประถมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 จนถึงปีปัจจุบันมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั่วประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาศึกษาตอนต้นไทย ได้กระจายสู่เยาวชนทั่วทุกพื้นที่ของประเทศอย่างทั่วถึง แต่ในขณะเดียวกันปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา บางโรงเรียนมีบุคลากรน้อย รวมถึงการบริหารทรัพยากรในการระดมทุนเพื่อนำมาบริหารจัดการภายในสถานศึกษาก็เป็นไปอย่างยากลำบากเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจสังคม ชุมชนผู้ปกครอง ส่วนใหญ่อยู่ในภาวะขาดแคลน ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาเป็นไปอย่างยากลำบากจากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงกลายเป็นประเด็นที่มีความท้าทายสำคัญของระบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการจัดการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต และนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันของท้องถิ่นได้ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเรียนชั้นมัธยมศึกษามากขึ้น สถานศึกษาต้องตระหนักในภารกิจหลักโดยมุ่งกำหนดเป้าหมาย วางแผน และดำเนินการสู่ความสำเร็จ ซึ่งการกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมดำเนินงานต้องคำนึงถึงกฎหมาย นโยบาย และความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นั้นหมายถึงการนำไปสู่โรงเรียนคุณภาพซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศและเกิดความเสมอภาคในการบริการทางการศึกษาให้เท่าเทียมและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของทุกคน จากภารกิจของสถานศึกษานั้นชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการของสถานศึกษามีความสำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่วางไว้ ได้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยที่พฤติกรรมตามกระบวนการบริหารของโรงเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวและส่งผลถึงคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่นำไปสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาซึ่งรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาซึ่งรูปแบบการบริหารที่มีความเหมาะสมนั้นควมมีรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในสภาวะการที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของยุคสมัยในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการและการปฏิบัติการ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษาโดยรวมของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แหล่งข้อมูล

1. เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 3 คน และผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน 6 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู โรงเรียนในฝันของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 167 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 4,189 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากโรงเรียน 167 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด

- 1) แบบบันทึกสังเกตเอกสาร เพื่อบันทึกทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน
- 3) แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ในระหว่างวันที่ 26 กันยายน 2559 ถึงวันที่ 15 ตุลาคม 2559 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วน

3) กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ในระหว่างวันที่ 19 ธันวาคม 2559 ถึงวันที่ 13 มกราคม 2560 จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การสังเกตเชิงเนื้อหา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลจากสถานภาพทั่วไป โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แหล่งข้อมูล

1) ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบาย และผู้บริหารในสถานศึกษา นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และครู จำนวน 5 คน

- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด

- 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
- 2) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในระหว่างวันที่ 10-12 เมษายน 2560 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วน

2) สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญในวันที่ 28 เมษายน 2560 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้อง 14808 ตึก 14 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์เนื้อหาจากการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ
2) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปอภิปรายผล ปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แหล่งข้อมูล

ผู้บริหารโรงเรียนที่เชี่ยวชาญประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชนิด

แบบประเมินรูปแบบ มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ 4) ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในการนำไปเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากผู้บริหารสถานศึกษาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 9 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 2-12 พฤษภาคม 2560 คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ในข้อคำถามจำนวน ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป จำนวน 96 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 4.26 อยู่ในระดับมาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 14 ตัวแปร ซึ่งมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .831 ถึง .630 องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 37.203 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1

1.2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วย 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .779 ถึง .541 องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 42.898 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2

1.3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .749 ถึง .509 องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.473 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3

1.4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครู ประกอบด้วย 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .778 ถึง .520 องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 51.725 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4

1.5 องค์ประกอบที่ 5 ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .778 ถึง .535 องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 55.193 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 5

1.6 องค์ประกอบที่ 6 ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .727 ถึง .639 องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 57.874 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่นแล้ว องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 6

2. ผลการนำเสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ (43 ตัวแปร) มาแปลงเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 6 ประการ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ 23 แนวทาง อาทิเช่น นักเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความตระหนักเห็นความสำคัญการเรียนรู้ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจในการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยและให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม 12 ประการ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาในการเรียนรู้ได้อย่างคุ้มค่า องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใช้ภาวะผู้นำ องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ 17 แนวทาง อาทิเช่น ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรอย่างลึกซึ้ง ใช้หลักการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหา การดำเนินงานภายในสถานศึกษา ผสานสัมพันธ์กับบุคลากรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติหน้าที่นำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา นำหลัก แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารมาปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญของงานวิชาการ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีกลยุทธ์ในการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรเป็นอย่างดี ใช้เทคนิควิธีการนิเทศที่หลากหลายในการบริหาร ติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เรียน องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3 มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ 14

แนวทาง อาทิเช่น สถานศึกษาจัดทำกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สถานศึกษา ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานตาม ภาระงานการบริหารงานของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน กำหนดกลยุทธ์ในระดับแผนงาน มีการตรวจสอบภายใน การเงินบัญชี พัสตอยู่อย่างเป็นระบบ กำหนดแนวทางและระเบียบในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ จัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับความจำเป็นในการพัฒนาตามเป้าหมายของสถานศึกษา ดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายนอกตรงตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบ นำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอก (SWOT) มาวางแผนในการดำเนินการจัดการศึกษา องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครู องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ 14 แนวทาง อาทิเช่น ครู และ บุคลากร มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมจริยธรรม จัดการศึกษาที่ยึดคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 5 ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 5 มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ 10 แนวทาง อาทิเช่น สถานศึกษายกย่องเชิดชูเกียรติให้กับนักเรียน เพื่อการสร้างขวัญกำลังใจ จัดบรรยากาศให้ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่าง เหมาะสม องค์ประกอบที่ 6 ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 6 มี แนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ 11 แนวทาง อาทิเช่น สถานศึกษาจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และมอบหมายหน้าที่ อย่างชัดเจน กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอย่างชัดเจน กำหนดรูปแบบในการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นแนวทางให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในการนำไปใช้ ในภาพรวมพบว่า ความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความเป็นไปได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

- 1) ด้านความถูกต้อง องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ องค์ประกอบด้านการ พัฒนาศักยภาพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38
- 2) ด้านความเหมาะสม องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 องค์ประกอบด้านการพัฒนา ศักยภาพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย การวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19
- 3) ด้านความเป็นไปได้ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ องค์ประกอบด้านการ พัฒนาศักยภาพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.20
- 4) ด้านความเป็นประโยชน์ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 องค์ประกอบด้านการ พัฒนาศักยภาพครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบด้านการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถกำหนดชื่อองค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครู องค์ประกอบที่ 5 ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา องค์ประกอบที่ 6 ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบทุกองค์ประกอบที่ได้มานั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษานั้นผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดนั้น ผู้บริหารคือ กลไกที่สำคัญการกำหนดทิศทาง บริหารจัดการสถานศึกษา และในกระบวนการการบริหารนั้นจำเป็นต้องมีองค์ประกอบ ด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นแผนกลยุทธ์ที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง กำหนดเป้าหมาย ในการจัดการศึกษา มาตรการด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานกิจกรรมโครงการต่างๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด และในกระบวนการทำงานนั้นย่อมต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน การควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงควมมีคุณภาพในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับ (Boonyapo, S., 2012) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยนำองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ 43 ตัวแปร มาแปลงเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ อาทิ วิเคราะห์จัดทำหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อนำมาวางแผนในการจัดการเรียนการสอน กำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จของการ จัดการเรียนการสอน ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษา และปัจจัยความสำเร็จของผู้เรียน กำหนดวิธีดำเนินงาน การพัฒนาผู้เรียนทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะชีวิตในแต่ละระดับชั้น แนวทางในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดทำเกณฑ์การวัดประเมินผล และการตัดสินที่ชัดเจน มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักสูตร ส่งเสริมให้ชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาในภาพรวม ซึ่งหากสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ย่อมส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจของผู้ปกครอง และชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษา ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหา เพราะบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้นเป็นการจัดการศึกษาแบบผสมผสาน มีผู้เรียนหลากหลายช่วงวัย หลักสูตรการจัดการศึกษาย่อมต้องมีความหลากหลาย โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องได้รับการส่งเสริมในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมี การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐาน การวางแผนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Wittayanukorn, S., 2009) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน องค์ประกอบในด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและกระตุ้นแนะนำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่ในการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านการจัดกระบวนการ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ มีกระบวนการเน้นผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นบุคคลที่ดีงามและมีระบบดูแลคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และด้านผลลัพธ์ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผู้นำปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีแผนกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปีด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านการวัดวิเคราะห์และการจัดความรู้ มีสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใช้ภาวะผู้นำ มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ ด้านการใช้ภาวะผู้นำ อาทิ เป็นผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง มีบุคลิกภาพที่ดี มีวิสัยทัศน์ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ การแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ อยู่เสมอจากสื่อเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประชุมอบรมสัมมนาที่ต่างๆ ใช้วิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ร่วมกับผู้ที่มีส่วนได้เสีย เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนด้วยใจที่เป็นกลางและนำความคิดเห็นข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ นิเทศติดตามผลการดำเนินงาน โครงการกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน ของครู และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา การวางแผนกระบวนการทำงาน การนิเทศติดตามประเมินผล การปฏิบัติงาน การเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตนเองเข้ารับการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับบุคลากร ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ก่อให้เกิดการกระตุ้นให้กับบุคลากร การกระจายอำนาจในการบริหารงาน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา รวมถึงการให้ความสนใจต่อบุคลากร เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร การสร้างความน่าเชื่อถือสร้างความไว้วางใจ ให้กับ ผู้ปกครอง ชุมชน มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การสร้างภาคีเครือข่ายในการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาภายในศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญในกาพัฒนาคุณภาพสถานศึกษานำพาองค์กร ให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Sethaphanit, S., 2007) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบ การบริหารจัดการจากเกณฑ์รางวัลต่างๆ พบว่า ระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และแนวปฏิบัติในแต่ละองค์ประกอบ โดยมีองค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมุ่งเน้น นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) โครงสร้างองค์กร 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารงานวิชาการ 7) การบริหารการเงิน 8) การบริหารทั่วไป และ 9) การจัดการสารสนเทศและ ความรู้

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ อาทิ ประสานความร่วมมือกับองค์กร ชุมชน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากร ในการระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา บริบทสถานศึกษาและชุมชน จากหลายฝ่าย ในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษา ศึกษานโยบายในระดับต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับสภาพปัญหา บริบทสถานศึกษา ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก นำผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศจากการสรุปผลการดำเนินงานมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ ในการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว จัดทำแผนการดำเนินการในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แผนกลยุทธ์ แผนกลยุทธ์เป็นเครื่องมือในการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพื่อตรวจสอบคุณภาพตัวชี้วัดการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นกรอบแนวทางที่ให้ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้อย่างมีทิศทาง จากการนำผลการวิเคราะห์บริบทปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งปัจจัยภายในภายนอกนำมาจัดทำกรอบในการบริหารงาน ได้อย่างเหมาะสม การวางแผนการพัฒนาสถานศึกษา ได้เท่าทันกับสภาพการที่เปลี่ยนแปลงของ สอดคล้องกับนโยบายในระดับต่างๆ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม นำพาสถานศึกษามุ่งสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Wongnaya, S., 2016) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร พบว่า การพัฒนาแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก 2) การสังเคราะห์กลยุทธ์ 3) การพัฒนาแผนคุณภาพ 4) การประเมินแผนกลยุทธ์

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครู มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ ด้านการพัฒนา ศักยภาพครู อาทิ วางแนวทางในการดำเนินงานให้กับบุคลากรและองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประชุมนิเทศแก่บุคลากรที่เปลี่ยนกลุ่มงาน และที่ปฏิบัติงานใหม่ กระตุ้นเตือน สร้างความตระหนัก ถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครูและบุคลากรอยู่เสมอ มอบหมายงานให้กับครูและบุคลากร ตรงกับความรู้ ความสามารถ และความถนัด กับศาสตร์ที่ได้ศึกษาหรือคุณวุฒิทางการศึกษา จัดโครงการพัฒนา ครูและบุคลากร อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะส่งเสริมเติมเต็ม ให้กับครูได้ ประเมินผลการปฏิบัติงานครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ตามกรอบมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา แจ้งรายงานผลการดำเนินงานของครูให้ทราบเพื่อการพัฒนาตนเองทุกครั้ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาบ้านเมือง พัฒนานักเรียนเยาวชน พัฒนาคุณภาพ การศึกษาซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ในการพัฒนาประเทศชาติที่สำคัญนั้นย่อมต้องพัฒนาที่คนก่อน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถส่งผลให้งาน มีประสิทธิภาพ การพัฒนาบุคลากรจึงมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ตั้งแต่การ วางแผนในการพัฒนา และการประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากร ดังนั้นในการวางรากฐานของการพัฒนา คน ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้ความรู้ การส่งเสริมกระตุ้นทักษะในการ เรียนรู้ ทักษะในการแสวงหาความรู้ สร้างแรงผลักดันให้กับผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา สร้างแรง บัลดาลใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการปลูกฝังค่านิยมอันดีงาม และการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ให้เหมาะสมตามวัยตามที่มาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด หากครูไม่ได้รับการพัฒนาตนเองอย่าง

เหมาะสมตามยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้โดยง่าย สอดคล้องกับ (Hankiatpong, S., 2009) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชนประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลัก จำแนกตามองค์ประกอบย่อยทุกด้านมี ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านครูและบุคลากรอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา อาทิ ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หาความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถ ความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อยู่เสมอ เช่น กิจกรรม โครงการ อบรม เสริมสร้างความรู้ให้กับผู้เรียนรู้ ตามความต้องการให้เหมาะสมกับวัย จัดบรรยากาศภายในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุมสืบค้น จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติประกาศเกียรติคุณให้กับผู้เรียนเป็นประจำทุกปี ในโอกาสต่างๆ ส่งเสริมให้ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความยินดี ร่วมภาคภูมิใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด ในกระบวนการจัดการศึกษา จำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมกับช่วงวัย ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสนั้นผู้เรียนมีความแตกต่างกันมาในเรื่องของช่วงวัย มีตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นแนวทางในการส่งเสริมการจัดการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในการวิเคราะห์ผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องจากการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบถึงความรู้ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ การสร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่คำนึงถึงพื้นฐานของความรู้ความสามารถ ความต้องการที่หลากหลายสามารถตอบสนองตามความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มศักยภาพนักเรียนในการเรียนรู้ และสามารถส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ (Wittayanukorn, S., 2009) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน องค์ประกอบ ในด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ สนับสนุนให้นำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการ และความจำเป็นของโรงเรียน และด้านการจัดกระบวนการ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ มีกระบวนการเน้นผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นบุคคลที่ดีงามและมีระบบดูแลคุณภาพ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน องค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 6 มีแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน อาทิ จัดทำโครงสร้างการบริหารงาน ครอบคลุมตามภารกิจของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ วางระบบการดำเนินงานทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา อย่างเป็นระบบ รวดเร็วลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้เป็นการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) จัดทำผังการทำงานขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ของแต่ละฝ่ายในการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ใช้เทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษา ข้อมูลผ่านเครือข่ายได้ตลอดเวลาต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการดำเนินงานของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการ ประเมินผลการทำงานเพื่อ ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข นำข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนา สถานศึกษาต่อไป ซึ่งในกระบวนการการดำเนินงานระบบควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษานั้น

เป็นกระบวนการที่สะท้อนให้เห็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเมื่อมาเทียบกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้เป็นเป้าหมายของการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งในโรงเรียนขยายโอกาสนั้นระบบในการดำเนินงานที่หลากหลายของการจัดการศึกษาทั้งในระดับระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องวางแผนงานในการดำเนินงานให้ครอบคลุม ชัดเจน สะดวก รวดเร็วในการดำเนินงานเพื่อลดขั้นตอนระยะเวลาในการดำเนินงาน อาจใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานและอำนวยความสะดวก รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาสอดคล้องกันหรือไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ (Wittayanukorn, S., 2009) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบแผนการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการศึกษาเพื่อสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาเอกชน ในด้านผลลัพธ์ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ผู้นำปรับปรุงคุณภาพการศึกษามีแผนกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปีด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านการวัดวิเคราะห์และการจัดความรู้ มีสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 6 องค์ประกอบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบดังกล่าว มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ โดยภาพรวมภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในส่วนขององค์ประกอบหลัก และแนวทางในการนำไปใช้ในแต่ละองค์ประกอบ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ผู้เรียนที่เน้นเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของนักเรียนทั้งในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตามทักษะความสามารถความถนัดส่งเสริมสนับสนุนทั้งในเรื่องของการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ การมีงานทำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งหากผู้เรียนมีคุณภาพย่อมแสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีคุณภาพ ที่รวมไปถึงองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ทั้งด้านผู้บริหาร บุคลากร รวมถึงการวัดประเมินผลการควบคุมคุณภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากรูปแบบที่ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 43 ตัวแปร 89 แนวทางนั้น สามารถนำไปใช้เป็นรูปแบบในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้อง (Ayuwat, T., 2009) ได้วิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก พบว่า แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วย แนวคิดและหลักการยุทธศาสตร์ และคุณลักษณะของสถานศึกษาขนาดเล็ก มีประโยชน์และนำไปใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การพัฒนาศักยภาพครู 5) การส่งเสริมการจัดการศึกษา 6) การควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน พบว่า องค์ประกอบที่ 1 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา ที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ และเพื่อให้การพัฒนาสถานศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีส่วนในการกำหนดนโยบาย รูปแบบในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น

2. การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การพัฒนาศักยภาพครู 5) การส่งเสริมการจัดการศึกษา 6) การควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ลักษณะองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็น พหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยทั่วไปสามารถนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ สถานศึกษาควรต้องศึกษา แนวทางรูปแบบในการนำสู่การปฏิบัติทั้ง 6 องค์ประกอบ และบริบทของสถานศึกษาตนเอง ก่อนนำรูปแบบไปใช้

3. จากผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า แนวทางรูปแบบในการนำสู่การปฏิบัติทั้ง 6 องค์ประกอบ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ ถึงแม้ว่าจะอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นี้ไปพัฒนางานด้านวิจัยที่ต้องการด้วยการออกแบบรูปแบบเป็นลักษณะตัวระบรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ มาพัฒนารูปแบบเป็นลักษณะตัวระบรูปแบบ

2. ควรศึกษาตัวองค์ประกอบด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบที่มีความสำคัญมาเป็นอันดับที่ 1 มาพัฒนารูปแบบเป็นลักษณะตัวระบรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

3. ควรวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดเอกชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

References

- Ayuwat, T. (2009). *Basic Practices In Academic Administration of Small-Sized Basic Educational School*. Bangkok : Graduate School SilpaKorn University.
- Boonyapo, S. (2012). *The Administration Model For Excellence Basic Educational School under the Primary Education Service Office*. Bangkok : Graduate School SilpaKorn Univeity.
- Hankiatpong, S. (2009). *An Analysis of Factors Affecting Excellent Administration of Private Kindergartens*. Dissertation Doctor of Philosophy Program, Chulalongkorn University.

Ministry of Education. (2009). **The Education Reform in the 2nd Decade (2552-2561).**

Bangkok : Prikwarn Graphic.

Office of the Basic Education Commission. (2002). **National Education Act of 2542.**

Bangkok : Prikwarn Graphic co.ltd.

Office of Nation Education Standards and Quality Assessment (Public Organisation). (2006).

The Conclusion for the Administrator to the Effect of the Third External Quality Assessment B.E. 2544-2548. Bangkok : The Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA).

Sethaphanit, S. (2007). **Development of a School Administrative System for Excellence of a Private School.** Dissertation Doctor of Philosophy Program, Chulalongkorn University.

Wongnaya. S. (2016). Strategic Planning Development for Educational Quality Development of Basic Schoolsunder KamphaengPhet Primary Educational Service Area Office. **The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal**, 22(1),41-56.

Wittayanukorn, S. (2009). **A Development Model of Educational Management for Excellence in the Private School.** Dissertation Doctor of Philosophy Program in Education Administration, Faculty of Education Burapha University.